

Notat vedrørende etablering af en natur- og miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen.

4. juli 2023

Sagsnummer 2023-0293768

Indledning

Teknik- og Miljøforvaltningen har modtaget en screeningsansøgning vedrørende etablering af en natur- og miljøstation på Pumpehusgrunden, Damhusdæmningen 4.

Forvaltningen konstaterer, at projektet som det fremgår i bestillingen ikke er foreneligt med forvaltningens anvendelse af Pumpehusgrunden, og forvaltningen kan derfor ikke gå videre med screeningen.

Årsagen hertil er, at Pumpehusgrunden er et driftsområde, der håndterer regulering af vandtilførsel fra Harrestrup Å til Damhussøen, samt rensning af vandet inden det ledes videre til Damhussøen.

Driften medfører tung trafik på arealet, og forvaltningen vurderer, at ikke er sikkerhedsmæssigt forsvarligt, at en natur- og miljøstation og hvor særligt børn er målgruppen, er placeret i selve driftsområdet.

Derudover forventer Teknik- og Miljøforvaltningen, at der fremadrettet skal foretages nødvendige ændringer i driftsanlægget, hvis forvaltningen skal leve til kommunens forpligtelse om at sikre vandkvaliteten i Damhussøen. Det betyder blandt andet, at der planlægges etablering af sedimentbassiner. Det er derfor ikke muligt for Teknik- og Miljøforvaltningen at afse disse arealer til andet formål.

Forvaltningen konkluderer på baggrund af ovenstående, at det ikke er muligt at gå videre med etablering af en natur- og miljøstation på Pumpehusgrunden med den nuværende projektering.

Baggrund

BUF har ved Overførselssagen 2021-2022 modtaget midler til screening og planlægning af en natur- og miljøstation, som skulle placeres på Pumpehusgrunden i Damhusengen.

Teknik- og Miljøforvaltningen har i forbindelse med den ejendomsfaglige høring af budgetnotatet til Overførselssagen 2021-2022 leveret bidrag vedrørende behovet for afledt drift af projektet, fredning, sø- beskyttelseslinjer, dyrehold og forhold vedrørende jordforurening.

Forvaltningen forholdt sig på daværende tidspunkt ikke til driften af de eksisterende anlæg på Pumpehusgrunden og de kommende ændringer i denne drift, hvorfor dette ikke fremgår af budgetnotatet. Forvaltningen burde have forholdt sig til dette, for at kunne give et fyldestgørende input.

Parker, Kirkegårde og Renhold
Kontrakter
Njalsgade 17
Postboks 394
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Vand og Natur – der er myndighed for at sikre vandkvaliteten i Damhussøen - blev ved igangsættelse af screeningen inddraget i projektet, og kan konstatere at projektets omfang og den ønskede placering ikke er mulig på den del, der anvendes som driftsområde på Pumpehusgrunden.

Forvaltningen ser positivt på en natur- og miljøstation, men kan konstatere at en realisering af projektet i sit nuværende omfang og ønskede placering ikke er mulig. En revidering af udviklingsplanen for området er netop igangsat, og forvaltningen anbefaler, at der i denne sammenhæng undersøges muligheder for alternative løsninger.

Udviklingsplan

Vanløse Lokaludvalg og BUF har henvist til, at en natur- og miljøstation på Pumpehusgrunden er inkluderet i udviklingsplanen for Damhussøen, Damhusengen og Krogebjergparken fra 2017. Udviklingsplanen fra 2017 har ikke en detaljeret beskrivelse af en natur- og miljøstation, men det er bemærket at bygninger over 20 m² kræver dispensation fra fredningen. Der er også angivet en vejledende placering.

En udviklingsplan har til formål at sikre, at parken plejes, drives og udvikles på en måde, som er i overensstemmelse med fredningen. Den beskriver hvilke tiltag, der kan udføres i planperioden. Der er dog ingen garanti for, at alle tiltag bliver udført. Udviklingsplanens samarbejdspartnere er blandt andet parkbrugerrådet, hvor lokaludvalget er repræsenteret.

I udviklingsplanen fra 2017 har man taget udgangspunkt i daværende drift, samt at tidligere bassiner var fjernet, og at pumpehusgrunden derfor kunne gøres offentlig tilgængelig.

Forvaltningen kan konstatere, at den nuværende drift af det eksisterende anlæg samt planlagte ændringer af anlægget medfører, at det ikke længere anses som en mulighed at fjerne hegnet.

De planlagte ændringer skal forbedre rensningen af vandet fra Harrestrup Å, inden det ledes ud i Damhussøen. Forvaltningen anser ændringerne for nødvendige, hvis kommunen skal leve op til kravene om god økologisk tilstand i Damhussøen. Forvaltningen er derfor nødt til at sikre, at driftsområdet kan anvendes til dette formål. Baggrunden herfor er beskrevet i afsnittet om driften på Pumpehusgrunden.

Fredning

Damhusengen er omfattet af en fredning efter Naturbeskyttelsesloven. Som hovedregel er der forbud mod opførelse af ny bebyggelse, jævnfør fredningens § 2, stk.1. Undtagelsen er bygninger på under 20 m², jævnfør fredningens § 3, stk. 1.

Det er et uafhængigt fredningsnævn, der behandler sager om dispensationer fra fredninger og dermed afgør, om der kan meddeles dispensation til byggeri over 20 m².

For at fredningsnævnet kan behandle en ansøgning, skal der være tilstrækkelige oplysninger om det ansøgte. Det betyder, at det først er

muligt at igangsætte en dispensationssag, når et tilpasset projekt foreligger med mål, placering, materialer med mere.

Det er vanskeligt at vurdere chancerne for at opnå en dispensation til byggeri af en miljøstation, men forvaltningen vurderer, at for at øge chancerne skal bygningen kun være så stor som strengt nødvendigt og have en placering, hvor den gør mindst muligt skade på de hensyn, som fredningen varetager. Ydermere skal der gerne kunne argumenteres for, at en miljøstation understøtter fredningens formål.

Drift på Pumpehusgrunden

Driften på Pumpehusgrunden sørger for regulering af vandstanden i Damhussøen og en oprensning af vandet fra Harrestrup Å, inden det ledes ud i Damhussøen.

Pumpehusgrunden er et arbejdsområde, der af sikkerhedsmæssige årsager er hegnet ind og aflåst, så uvedkommende ikke udgør en sikkerhedsrisiko. I området er der en betydelig mængde teknisk udstyr, herunder et pumpeanlæg og et statisk ristebygværk ved åen. I perioden 1. april – 31. oktober er der jævnligt tung kørsel ind og ud af området.

Ristebygværket er ikke tidssvarende og det renses pt. manuelt flere gange om ugen. Pt. anvendes området til oplag af grøde, som derefter bortkøres.

Der blev i 2022 udarbejdet en plan for at sikre, at oprensningen kan foregå tidssvarende. I den forbindelse blev der indkøbt et selvrensende riste-anlæg, som forventes monteret i løbet af 2023. Det selvrensende riste-anlæg fjerner grøden foran indløbet og løfter grøden op på et transportbånd, som transporterer det op i en container.

I forbindelse med bortskaffelse af grøden, vil kørslen ind og ud af området øges. Derudover vil der være arbejdskørsel ved reparation og vedligeholdelse af pumpeanlæg og ristebygværk.

Damhussøen er omfattet af *Lov om vandplanlægning* og *Indsatsbekendtgørelsen*, hvor den er målsat til at skulle have god økologisk tilstand. Det mål opfylder den ikke, da den for nuværende har ringe økologisk tilstand, primært på grund af den store tilledning af oppumpet vand fra Harrestrup Å (oplandet), men også antallet af ynglende skarver har betydning.

Det er kommunens ansvar at sikre målopfyldelse. Da tilstanden i søen er afhængig af indsats i oplandet, er kravet om målopfyldelse udskudt til efter 2027, hvor fosforindsatsen i oplandet forventes gennemført.

Forvaltningen kan konstatere, at det med stor sandsynlighed ikke vil være muligt at sikre vandkvaliteten fremadrettet i Damhussøen, hvis ikke der iværksættes en eller anden form for rensning af vandet. Det er derfor afgørende for, at søen kan leve op til kravene i vandområdeplanerne og indsatsbekendtgørelse, at der reserveres et areal til etablering af minirensanlæg eller lignende. Dette skal ligge i tilknytning til det øvrige anlæg og forvaltningen forventer, at der på driftsarealet ud mod Harrestrup Å etableres et sedimentbassin på grunden til reduktion af blandt andet fosfor.

Det videre forløb

Med den eksisterende drift og forvaltningens forventede ændringer i anlægget, er det ikke muligt at afgive arealer på driftsområdet langs Harrestrup Å eller kombinere selve driftsområdet med en natur- og miljøstation.

Forvaltningen vurderer, at det ikke vil være hverken hensigtsmæssigt eller sikkerhedsmæssigt forsvarligt, at placere en natur- og miljøstation med aktiviteter for offentligheden på driftsområdet, og at det skal forblive indhegnet og aflåst og uden adgang for uvedkommende.

Forvaltningen stiller sig dog positiv overfor projektet med en natur- og miljøstation og forslår, at forvaltningen i arbejdet med at revidere udviklingsplanen går i ny dialog med Vanløse Lokaludvalg omkring mulighederne for en natur- og miljøstation i området.

Det er forvaltningens vurdering, at det vil kræve en tilpasning af den nuværende projektering (nedskalering) og ønske til placering. Derudover kan der være relevante interessenter og øvrige brugere, der skal høres og tages i betragtning.

Udover driftsmæssige hensyn og fredningsforhold kan der også være hensyn til rør og ledninger på grunden, hvis der skal bebygges.

I forbindelse med den kommende udviklingsplan påtænker Teknik- og Miljøforvaltningen at invitere Vanløse Lokaludvalg til et møde på lokaliteten efter sommerferien med henblik på at gå i dialog om mulige alternativer og tilpasning af projektet, og hvor hensynet til driftsområdet er medtænkt.